

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2020/884

z dnia 4 maja 2020 r.

wprowadzające odstępstwo dotyczące 2020 r. od rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz od rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/1149 w odniesieniu do sektora wina w związku z pandemią COVID-19

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 62 ust. 1 i art. 64 ust. 6,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 ⁽²⁾, w szczególności jego art. 37, art. 53 i art. 173 w związku z art. 227,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W związku z pandemią COVID-19 i wynikającymi z niej znacznymi ograniczeniami przemieszczania się, wszystkie państwa członkowskie oraz rolnicy w całej Unii zmagają się z wyjątkowymi trudnościami w zakresie planowania i realizacji programów pomocy określonych w art. 32–36 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz w art. 39–52 tego rozporządzenia w odniesieniu do sektora wina. Problemy logistyczne i niedobór siły roboczej sprawiły, że rolnicy są narażeni na zakłócenia gospodarcze spowodowane pandemią COVID-19. W szczególności borykają się z trudnościami finansowymi i problemami z płynnością finansową. Sytuacja ta spowodowała zakłócenia i zaburzenia funkcjonowania łańcucha dostaw w tych sektorach.
- (2) Ze względu na bezprecedensowy charakter tych połączonych okoliczności konieczne jest złagodzenie trudności poprzez wprowadzenie odstępstw od niektórych przepisów rozporządzeń delegowanych mających zastosowanie do sektora owoców i warzyw oraz do sektora wina.
- (3) We wszystkich państwach członkowskich występują wyjątkowe problemy w zakresie planowania programów operacyjnych uznanych organizacji producentów i zrzeszeń organizacji producentów w sektorze owoców i warzyw, zarządzania tymi programami operacyjnymi i ich wdrażania. Może to spowodować opóźnienie wdrożenia tych programów operacyjnych, w związku z czym organizacje producentów i zrzeszenia organizacji producentów mogą nie spełnić wymogów prawnych Unii, określonych dla tych programów operacyjnych w szczególności w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2017/891 ⁽³⁾. Organizacje producentów są również narażone na zakłócenia i zabu-

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 549.

⁽²⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671.

⁽³⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/891 z dnia 13 marca 2017 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworzonych owoców i warzyw, uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do kar, które mają być stosowane w tych sektorach, a także zmieniające rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 543/2011 (Dz.U. L 138 z 25.5.2017, s. 4).

rzenia spowodowane przez pandemię COVID-19 oraz doświadczają trudności finansowych i problemów z płynnością finansową spowodowanych zakłóceniami w łańcuchach dostaw i zamknięciem niektórych rynków zbytu, w szczególności na poziomie hurtowym i w sektorze hotelarsko-gastronomicznym. Borykają się one z problemami logistycznymi i trudnościami ze zbiorem plonów wynikającymi z niedoboru siły roboczej i problemów z dotarciem do konsumentów z powodu zakłóceń w łańcuchu dostaw. Będzie to miało bezpośredni wpływ na stabilność finansową organizacji producentów oraz na ich zdolność do wdrażania programów operacyjnych nie tylko w 2020 r., ale również w kolejnych latach, ponieważ wartość produkcji sprzedanej w 2020 r. ma wpływ na wysokość unijnej pomocy finansowej w kolejnych latach. Sytuacja ta ma ponadto wpływ na zdolność organizacji producentów do wprowadzania środków i działań ukierunkowanych na skutki obecnego kryzysu. Ponadto zmniejszenie wartości produkcji sprzedanej spowodowane pandemią COVID-19 osłabia przyszłą ciągłość i rentowność programów operacyjnych organizacji producentów w sektorze owoców i warzyw, ponieważ wartość produkcji sprzedanej w 2020 r. ma również wpływ na wysokość pomocy finansowej Unii w kolejnych latach.

- (4) Uznane organizacje producentów i zrzeszenia organizacji producentów mają spełniać kryterium uznania, jakim jest wymóg demokratycznej odpowiedzialności, z zastrzeżeniem wymogów określonych w art. 17 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/891. Zgodnie z art. 17 ust. 2 akapit pierwszy maksymalny odsetek praw głosu i udziałów lub kapitału dowolnej osoby prawnej lub fizycznej ma wynosić poniżej 50 % całkowitej liczby praw głosu i poniżej 50 % udziałów lub kapitału. Z powodów związanych z pandemią COVID-19 może się okazać, że niektórzy członkowie będący producentami zakończą swoją działalność i w związku z tym niektóre organizacje producentów lub zrzeszenia organizacji producentów mogą nie spełnić tego kryterium w 2020 r. Taka nieprawidłowość może prowadzić do zawieszenia lub utraty uznania, zawieszenia wypłacania pomocy, kar finansowych lub do odzyskania pomocy finansowej Unii. W związku z tym na 2020 r. należy wprowadzić przepis, zgodnie z którym odsetek praw głosu i udziałów lub kapitału dowolnej osoby prawnej lub fizycznej będzie mógł przekroczyć 50 % całkowitej liczby praw głosu i 50 % udziałów lub kapitału w organizacji producentów. Aby jednak uniknąć nadużywania władzy przez osoby fizyczne lub prawne, które tymczasowo przekroczyły limity w zakresie praw głosu i udziałów lub kapitału, państwa członkowskie powinny wprowadzić środki w celu ochrony organizacji producentów i zrzeszeń organizacji producentów przed nadużyciami władzy. Środki takie mogą stanowić decyzje dotyczące wykorzystania unijnej pomocy finansowej oraz zmian programów operacyjnych, które mogłyby przynieść nieproporcjonalne korzyści pojedynczym osobom fizycznym lub prawnym.
- (5) Spadki wartości produkcji sprzedanej w sektorze owoców i warzyw spowodowane pandemią COVID-19 będą miały istotny wpływ na kwotę pomocy unijnej otrzymywanej przez organizacje producentów w kolejnym roku, ponieważ kwota pomocy unijnej jest obliczana jako odsetek wartości produkcji sprzedanej każdej organizacji producentów. Jeżeli w 2020 r. z przyczyn związanych z pandemią COVID-19 nastąpi znaczny spadek wartości produkcji sprzedanej, organizacje producentów ryzykują utratę swojego uznania, ponieważ jednym z kryteriów uznania jest osiągnięcie pewnej minimalnej wartości produkcji sprzedanej, którą ustala się na poziomie krajowym. Sytuacja taka zagroziłaby długoterminowej stabilności organizacji producentów. W związku z tym, jeżeli w 2020 r. z przyczyn związanych z pandemią COVID-19 nastąpi obniżenie wartości produktu o co najmniej 35 % niepodlegające odpowiedzialności ani kontroli organizacji producentów, wartość produkcji sprzedanej za 2020 r. należy ustalić na poziomie 100 % wartości produkcji sprzedanej w poprzednim okresie. W przypadku organizacji producentów, których dotyczy taka utrata wartości produkcji sprzedanej, próg 65 % wartości produkcji sprzedanej w poprzednim okresie, określony w art. 23 ust. 4 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/891, nie jest wystarczający do osiągnięcia stabilności gospodarczej i finansowej w warunkach pandemii COVID-19. Z uwagi na poważne skutki gospodarcze pandemii COVID-19 w sektorze owoców i warzyw w 2020 r. próg ten należy podnieść do 100 % wartości produkcji sprzedanej w poprzednim okresie.
- (6) W celu ulepszenia strategii oraz planowania, zarządzania i wdrażania zatwierdzonych programów operacyjnych, tak aby uwzględnić skutki pandemii COVID-19 dla sektora owoców i warzyw, w 2020 r. państwa członkowskie powinny móc wprowadzać zmiany w swoich strategiach krajowych, o których mowa w art. 27 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/891, nawet po przedłożeniu programów operacyjnych do zatwierdzenia. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby nie dochodziło do zakłóceń ciągłości i realizacji wieloletnich i bieżących operacji stanowiących część zatwierdzonych programów operacyjnych organizacji producentów.
- (7) W 2020 r. państwa członkowskie powinny być również zwolnione z obowiązku określonego w art. 27 ust. 5 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891, dotyczącego ustalenia w strategii krajowej maksymalnego odsetka funduszu operacyjnego, który można przeznaczyć na poszczególne środki lub rodzaje działania. Powinno to zapewnić organizacjom producentów większą elastyczność we wprowadzaniu środków mających na celu łagodzenie skutków pandemii COVID-19 dla sektora owoców i warzyw.

- (8) Z uwagi na czas trwania pandemii COVID-19 i dotkliwość jej skutków dla sektora owoców i warzyw, organizacje producentów lub zrzeszenia organizacji producentów mogą – pod warunkiem zatwierdzenia przez państwa członkowskie – zmienić swoje programy operacyjne na kolejne lata, a nawet wprowadzić zmiany w trakcie roku realizacji, jak określono w art. 34 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/891. Aby złagodzić skutki pandemii COVID-19, w 2020 r. powinny one również być w stanie tymczasowo zawiesić swoje programy operacyjne, w całości lub w części.
- (9) Na podstawie art. 36 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891, jeżeli organizacja producentów lub zrzeszenie organizacji producentów wstrzymają wdrażanie swoich programów operacyjnych przed końcem ich zaplanowanego obowiązywania, nie dokonuje się żadnych dalszych płatności na rzecz takiej organizacji lub takiego zrzeszenia w odniesieniu do działań zrealizowanych po dacie wstrzymania danego programu operacyjnego. W celu zapewnienia stabilności finansowej organizacji producentów pomoc otrzymana na kwalifikujące się działania zrealizowane przed wstrzymaniem programu operacyjnego nie podlega odzyskaniu, pod warunkiem że organizacja producentów lub zrzeszenie organizacji producentów udowodni właściwemu organowi państwa członkowskiego, że wstrzymanie realizacji tego programu operacyjnego nastąpiło w 2020 r. z przyczyn związanych z pandemią COVID-19, a organizacja producentów nie miała nad nim kontroli i nie ponosiła za nie odpowiedzialności.
- (10) W celu zapewnienia stabilności finansowej organizacji producentów pomoc finansowa Unii na zobowiązania wieloletnie w sektorze owoców i warzyw, takie jak działania w zakresie ochrony środowiska, nie powinna podlegać odzyskaniu przez EFRG, jeżeli ich cele długoterminowe nie mogły zostać zrealizowane z powodu wstrzymania działań w 2020 r. z przyczyn związanych z pandemią COVID-19.
- (11) Biorąc pod uwagę zakłócenia i zaburzenia wynikające z pandemii COVID-19, w szczególności niedobory siły roboczej potrzebnej do zbioru produktów oraz zakłócenia logistyki w 2020 r., a także łatwość psucia się produktów sektora owoców i warzyw, organizacje producentów powinny mieć możliwość elastycznego stosowania środka w zakresie niezbiierania plonów, o którym mowa w art. 48 ust. 3 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891. W związku z tym w 2020 r. powinna istnieć możliwość przeprowadzenia operacji niezbiierania plonów nawet w przypadku, gdy podjęto produkcję handlową z użyciem plonów z danego obszaru w trakcie normalnego cyklu produkcyjnego lub nawet wtedy, gdy ten sam obszar był wcześniej objęty środkiem dotyczącym zielonych zbiorów.
- (12) Na podstawie art. 54 lit. b) i art. 58 ust. 3 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891 monitorowanie i ocena programów operacyjnych oraz funkcjonujące w sektorze owoców i warzyw systemy oceny ich skuteczności i wydajności zarówno przez organizacje producentów, jak i państwa członkowskie, są przedmiotem oceny, którą należy przekazać Komisji do dnia 15 listopada 2020 r. Z uwagi na zakłócenia w funkcjonowaniu administracji publicznych w państwach członkowskich z przyczyn związanych z pandemią COVID-19, termin przekazania sprawozdania z oceny za 2020 r., o którym mowa w art. 58 wspomnianego rozporządzenia, należy przedłużyć do dnia 30 czerwca 2021 r.
- (13) Zakłócenia w sektorze owoców i warzyw wynikające z przyczyn związanych z pandemią COVID-19 wpływają na zdolność organizacji producentów do zastosowania w 2020 r. środków naprawczych, o których mowa w art. 59 ust. 1 i 4 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891, w maksymalnym okresie czterech miesięcy. Państwa członkowskie powinny zatem zostać upoważnione do odroczenia tych terminów w 2020 r. poza maksymalny okres czterech miesięcy.
- (14) Zgodnie z art. 5 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891, aby dana organizacja producentów nie utraciła swojego uznania, musi ona stale spełniać wymóg minimalnej liczby członków określonej przez państwo członkowskie. W przypadku gdy organizacje producentów nie spełniają tego wymogu, na podstawie art. 59 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891 państwa członkowskie zawieszają uznanie danej organizacji producentów, wstrzymując płatności z tytułu pomocy i zmniejszają o 2 % roczną kwotę pomocy w odniesieniu do każdego miesiaca kalendarzowego lub jego części, w czasie którego uznanie jest zawieszane. Z uwagi na zakłócenia spowodowane pandemią COVID-19 państwa członkowskie nie powinny zawieszać płatności pomocy na rzecz organizacji producentów w sektorze owoców i warzyw, które nie osiągnęły minimalnej liczby członków w 2020 r.
- (15) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość przedłużenia okresu na wprowadzenie środków naprawczych w trakcie zawieszenia uznania, o którym to okresie mowa w art. 59 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891, po upływie okresu 12 miesięcy od daty otrzymania przez organizację producentów pisma z ostrzeżeniem, jeżeli dana organizacja producentów nie mogła wprowadzić środków naprawczych z przyczyn związanych z pandemią COVID-19. Takie przedłużenie nie powinno trwać dłużej niż do dnia 31 grudnia 2020 r., co powinno zapewnić organizacjom producentów wystarczającą ilość czasu na wprowadzenie środków naprawczych.

- (16) Z uwagi na zakłócenia spowodowane pandemią COVID-19 w sektorze owoców i warzyw państwa członkowskie nie powinny stosować zmniejszenia rocznej kwoty pomocy o 2 % w odniesieniu do każdego miesiąca kalendarzowego lub jego części na podstawie art. 59 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891, w przypadku gdy organizacja producentów, której uznanie zawieszono, nie byłaby w stanie wprowadzić środków naprawczych w 2020 r. z przyczyn związanych z pandemią COVID-19. Z tego samego powodu państwa członkowskie nie powinny stosować zmniejszenia rocznej kwoty pomocy o 1 % w odniesieniu do każdego miesiąca kalendarzowego lub jego części na podstawie art. 59 ust. 5 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891.
- (17) Na podstawie art. 59 ust. 6 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891 państwa członkowskie wycofują uznanie, jeżeli organizacja producentów nie udowodni przestrzegania kryteriów minimalnej wartości lub wielkości produkcji sprzedanej do dnia 15 października drugiego roku następującego po roku, w którym takie kryteria nie były spełnione. Ze względu na wpływ zakłóceń spowodowanych pandemią COVID-19 na wartość i wielkość produkcji sprzedanej przez organizacje producentów w sektorze owoców i warzyw, 2020 r. nie należy brać pod uwagę do celów ustalenia zgodności z minimalną wartością lub wielkością produkcji sprzedanej na podstawie art. 59 ust. 6 tego rozporządzenia.
- (18) Z przyczyn związanych z pandemią COVID-19 organizacje producentów wdrażające programy operacyjne kończące się w 2020 r. mogą nie być w stanie spełnić warunków określonych w art. 33 ust. 5 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. W tych okolicznościach zmniejszenia łącznej kwoty wsparcia, o którym mowa w art. 61 ust. 6 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891, nie powinno mieć zastosowania w 2020 r. do programów operacyjnych w sektorze owoców i warzyw, których to dotyczy.
- (19) W państwach członkowskich będących producentami wina wystąpiły wyjątkowe trudności z planowaniem operacji w ramach programów wsparcia w sektorze wina, zarządzaniem nimi i ich realizacją. Może to spowodować opóźnienie wdrożenia tych operacji, w związku z czym mogą one nie spełnić wymogów prawnych Unii, określonych dla tych programów w szczególności w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2016/1149⁽⁴⁾. Podmioty gospodarcze w sektorze wina są również narażone na zakłócenia i zaburzenia spowodowane przez pandemię COVID-19 oraz doświadczają trudności finansowych i problemów z płynnością finansową spowodowanych zakłóceniami w łańcuchach dostaw i zamknięciem niektórych rynków zbytu, w szczególności na poziomie detalicznym i w sektorze hotelarsko-gastronomicznym. Borykają się one z problemami logistycznymi i trudnościami w zakresie zarządzania produkcją, które wynikają z niedoboru siły roboczej i problemów z dotarciem do konsumentów z powodu zakłóceń w łańcuchu dostaw. Ma to bezpośredni wpływ na stabilność finansową podmiotów gospodarczych w sektorze wina oraz na ich zdolność do realizowania operacji w ramach programów wsparcia w sektorze wina w 2020 r.
- (20) Środki wprowadzone w ciągu ostatnich miesięcy przez rządy w celu przeciwdziałania kryzysowi wywołanemu pandemią COVID-19 – obejmujące zwłaszcza zamknięcie hoteli, barów i restauracji, ograniczenia przepływu osób i towarów do niezbędnego minimum, zamknięcie niektórych granic w Unii – mają negatywny wpływ na unijny sektor wina i powodują zakłócenia na rynku.
- (21) Ponadto niedobór siły roboczej, również związany z pandemią COVID-19, oraz trudności logistyczne spowodowane pandemią COVID-19 wywierają presję na plantatorów winorośli i cały sektor wina, borykający się w związku z nadchodzącymi zbiorami z coraz większymi problemami, takimi jak niskie ceny, ograniczona konsumpcja oraz trudności z transportem i sprzedażą. Wszystkie te czynniki przyczyniają się do poważnych zakłóceń na rynku wina.
- (22) Ponadto przez cały 2019 r. unijny rynek wina już działał w utrudnionych warunkach, a zapasy wina są na najwyższym poziomie od 2009 r. Sytuacja ta jest przede wszystkim wynikiem połączenia rekordowych zbiorów w 2018 r. i ogólnego spadku konsumpcji wina w Unii. Co więcej, Stany Zjednoczone Ameryki, które są głównym unijnym rynkiem eksportowym wina, nałożyły dodatkowe cła przywózowe na europejskie wina, co wpłynęło na wywóz. Pandemia COVID-19 stanowi kolejny cios dla tego wrażliwego sektora, który nie jest w stanie skutecznie wprowadzać do obrotu lub prowadzić dystrybucję swoich produktów, przede wszystkim ze względu na zamknięcie głównych rynków eksportowych oraz środki wprowadzone w celu zapewnienia prawidłowej izolacji i blokady, obejmujące w szczególności przerwanie wszelkiej działalności gastronomicznej oraz brak możliwości zaopatrywania tradycyjnych klientów. Ponadto trudności z zaopatrzeniem w kluczowe czynniki produkcji, takie jak konieczne do produkcji wina butelki i korki, są obciążeniem dla działalności podmiotów gospodarczych w sektorze wina, ponieważ uniemożliwiają wprowadzanie do obrotu wina gotowego do sprzedaży.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/1149 z dnia 15 kwietnia 2016 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do krajowych programów wsparcia w sektorze wina oraz zmieniające rozporządzenie Komisji (WE) nr 555/2008 (Dz.U. L 190 z 15.7.2016, s. 1).

- (23) W tym kontekście, z przyczyn związanych z pandemią COVID-19, konieczne jest zatem pilne wprowadzenie tymczasowych środków w celu zrównoważenia zakłóceń na rynku. Środki te obejmują m.in. tymczasowe dopuszczenie wprowadzania zmian celu wybranej operacji oraz wypłaty za działania, które zostały zakończone, nawet jeżeli cała operacja nie została w pełni wdrożona. Należy również zezwolić – bez nakładania sankcji – na częściowe wdrożenie operacji w zakresie restrukturyzacji i przekształcania winnic, inwestycji i innowacji.
- (24) Aby pomóc podmiotom gospodarczym w reagowaniu na obecne wyjątkowe okoliczności i zaradzić tej nieprzewidywalnej i niepewnej sytuacji, należy dopuścić większą elastyczność we wdrażaniu środków na podstawie art. 22, 26, 53 ust. 1 i 54 rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/1149.
- (25) Jeśli chodzi o wsparcie na rzecz zielonych zbiorów, w art. 22 rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/1149 wprowadzono zakaz stosowania zielonych zbiorów na tej samej działce przez dwa kolejne lata. W związku z niepewnością co do czasu trwania i skali pandemii COVID-19, aby umożliwić producentom lepsze regulowanie ich produkcji oraz lepsze dostosowanie się do sytuacji na rynku w dłuższej perspektywie, ograniczenie to należy tymczasowo znieść do dnia 15 października 2020 r.
- (26) Art. 26 rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/1149 ogranicza do trzech lat wsparcie na rzecz ustanowienia funduszy wspólnego inwestowania przyznane w ramach programów wsparcia w sektorze wina. Ze względu na obecny kryzys wynikający z pandemii COVID-19 oraz potrzebę dalszego wspierania odpowiedzialnego podejścia do sytuacji kryzysowych, uznaje się za stosowne tymczasowe zniesienie wspomnianego trzyletniego limitu. Zapewni to producentom wsparcie w dłuższej perspektywie i lepsze możliwości utrzymania dochodów w obecnych kryzysowych czasach.
- (27) Przepisy dotyczące możliwych zmian w operacjach w ramach programów wsparcia w sektorze wina na mocy rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 określono w art. 53 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/1149. Aby umożliwić beneficjentom adekwatne i skuteczne reagowanie na wyjątkowe okoliczności związane z pandemią COVID-19 oraz dostosowanie produkcji i wprowadzania do obrotu, należy tymczasowo zwiększyć elastyczność stosowania tych przepisów. W związku z tym należy tymczasowo zezwolić państwom członkowskim na odstępstwo od tych zasad poprzez umożliwienie beneficjentom przedstawienia zmian do pierwotnie zatwierdzonej operacji bez zatwierdzenia przez organy krajowe. Dzięki temu państwa członkowskie mogą zezwolić na wdrożenie operacji, które wchodzi w zakres tych środków, w ramach początkowo zatwierdzonej kwoty wsparcia bez uprzedniego zatwierdzenia. Takie odstępstwo pomoże beneficjentom, którzy nie są w stanie ukończyć pewnych operacji w związku z kryzysem i chcą je zmienić, aby zapobiec dalszym stratom ekonomicznym lub lepiej zareagować na sytuację na rynku. Ponadto należy również tymczasowo zezwolić na zmianę celu wybranej operacji w odniesieniu do środków w zakresie promocji, restrukturyzacji i przekształcania winnic oraz inwestycji i innowacji, ponieważ – w przeciwieństwie do innych środków w ramach programów wsparcia w sektorze wina – cele tych środków mogą być wielorakie, np. w przypadku inwestycji w wytwórnię wina i piwnicę winiarską. W takich przypadkach, jeżeli beneficjent nie jest w stanie w pełni zrealizować celu operacji, powinien mieć możliwość ograniczenia skali celów danej operacji. Takie zmiany powinny być jednak nadal zatwierdzane przez właściwy organ.
- (28) Aby uniknąć karania beneficjentów za korzystanie z wprowadzonej elastyczności – która umożliwia zmianę zatwierdzonych operacji bez uprzedniego zatwierdzenia – za niezrealizowanie całej operacji pierwotnie zatwierdzonej przez właściwy organ lub za zmianę celu operacji, konieczne jest również tymczasowe odstępstwo od art. 54 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/1149, który stanowi, że wsparcie jest wypłacane po ustaleniu, że cała operacja lub wszystkie poszczególne działania, które są częścią operacji, zostały w pełni wdrożone. Zapewni to wypłacanie wsparcia dla poszczególnych działań, jak przewidziano w niniejszym rozporządzeniu, pod warunkiem że działania te zostały w pełni wdrożone.
- (29) W przypadku operacji, które otrzymują wsparcie na podstawie art. 46 i 47 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, aby uniknąć karania beneficjentów za to, że w wyniku kryzysu nie wdrożyli operacji na całkowitej powierzchni, w odniesieniu do której zatwierdzono wsparcie, konieczne jest również wprowadzenie tymczasowego odstępstwa od art. 54 ust. 4 rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/1149, aby zapewnić wypłacanie wsparcia bez nakładania kar w odniesieniu do części operacji, która została wdrożona.
- (30) Z uwagi na konieczność podjęcia działań w trybie natychmiastowym, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w dniu jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I

OWOCE I WARZYWA

Artykuł 1

Czasowe odstępstwa od rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 17 ust. 2 akapit pierwszy, w odniesieniu do 2020 r. maksymalny odsetek praw głosu i udziałów lub kapitału, które może posiadać dowolna osoba prawna lub fizyczna w organizacji producentów, może przekraczać, z przyczyn związanych z pandemią COVID-19, 50 % całkowitej liczby praw głosu i 50 % udziałów lub kapitału. Państwa członkowskie zapewniają jednak przyjęcie środków w celu uniknięcia nadużywania władzy przez dowolną osobę prawną lub fizyczną posiadającą prawa głosu i udziały lub kapitał przekraczające 50 % całkowitej liczby praw głosu i przekraczające 50 % udziałów lub kapitału.
2. Na zasadzie odstępstwa od art. 23 ust. 4, jeżeli w 2020 r. obniżenie wartości produktu o co najmniej 35 % było powiązane z pandemią COVID-19 i wynikało z przyczyn będących poza kontrolą i zakresem odpowiedzialności organizacji producentów, wartość produkcji sprzedanej dla tego produktu stanowi 100 % jego wartości z poprzedniego okresu odniesienia. Organizacja producentów przedstawia właściwemu organowi danego państwa członkowskiego dowody, że warunki te zostały spełnione.
3. Na zasadzie odstępstwa od art. 27 ust. 4, w odniesieniu do 2020 r. państwa członkowskie mogą zmienić strategię krajową po corocznym przedłożeniu projektu programów operacyjnych. Państwa członkowskie zapewniają jednak, aby nie dochodziło do zakłóceń ciągłości i realizacji wieloletnich i bieżących operacji stanowiących część zatwierdzonych programów operacyjnych organizacji producentów.
4. Na zasadzie odstępstwa od art. 27 ust. 5, w odniesieniu do 2020 r. nie ma zastosowania obowiązek państw członkowskich dotyczący ustalenia w strategii krajowej maksymalnego odsetka funduszu operacyjnego, który można przeznaczyć na poszczególne środki lub rodzaj działania w celu zapewnienia odpowiedniej równowagi pomiędzy różnymi środkami.
5. Na zasadzie odstępstwa od art. 34 ust. 2, w odniesieniu do 2020 r. państwa członkowskie mogą również zezwolić organizacjom producentów na zawieszenie na 2020 r. ich programów operacyjnych, w całości lub w części.
6. W odniesieniu do 2020 r. pomoc otrzymana na kwalifikujące się działania zrealizowane przed wstrzymaniem programu operacyjnego nie podlega odzyskaniu, pod warunkiem że spełnione są warunki określone w art. 36 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891, a wstrzymanie programu operacyjnego było związane z pandemią COVID-19, oraz nastąpiło z przyczyn będących poza kontrolą i zakresem odpowiedzialności organizacji producentów, której to dotyczy.
7. Na zasadzie odstępstwa od art. 36 ust. 3 unijna pomoc finansowa na zobowiązania wieloletnie, takie jak działania na rzecz ochrony środowiska, których długoterminowe cele i spodziewane korzyści nie mogą zostać osiągnięte w 2020 r. ze względu na zaprzestanie wdrażania tych zobowiązań w 2020 r. z przyczyn związanych z pandemią COVID-19, nie jest odzyskiwana i zwracana do EFRG.
8. Na zasadzie odstępstwa od art. 48 ust. 3 akapit pierwszy, w odniesieniu do 2020 r. można wprowadzić środki w zakresie niezberania plonów, jeżeli podjęto produkcję handlową z użyciem plonów z danego obszaru w trakcie normalnego cyklu produkcyjnego. Na zasadzie odstępstwa od art. 48 ust. 3 akapit czwarty, w odniesieniu do 2020 r. zielone zbiory oraz niezberanie plonów można stosować jednocześnie w odniesieniu do tego samego produktu i tego samego obszaru.
9. Na zasadzie odstępstwa od art. 54 lit. b) i art. 58 ust. 3 sprawozdanie z oceny przeprowadzonej w 2020 r. przekazuje się Komisji do dnia 30 czerwca 2021 r.
10. Na zasadzie odstępstwa od art. 59 ust. 1 i 4, w przypadku gdy w 2020 r. organizacja producentów nie jest w stanie wdrożyć środków naprawczych w wyznaczonych w tym celu terminach z przyczyn związanych z pandemią COVID-19, państwa członkowskie mogą przedłużyć te terminy na okres dłuższy niż cztery miesiące, o których mowa w art. 59 ust. 1 i 4.
11. Na zasadzie odstępstwa od art. 59 ust. 1, jeżeli w 2020 r. organizacja producentów nie przestrzega kryteriów uznania związanych z wymogami art. 5 z przyczyn związanych z pandemią COVID-19, państwa członkowskie nie zawieszają płatności pomocy na rzecz danej organizacji producentów.

12. Na zasadzie odstępstwa od art. 59 ust. 2, jeżeli w 2020 r. organizacja producentów nie jest w stanie, z przyczyn związanych z pandemią COVID-19, wprowadzić środków naprawczych w trakcie zawieszenia uznania, państwa członkowskie mogą przedłużyć termin wprowadzenia tych środków naprawczych na okres dłuższy niż 12 miesięcy od daty otrzymania przez organizację producentów pisma z ostrzeżeniem, ale maksymalnie do dnia 31 grudnia 2020 r.

13. Na zasadzie odstępstwa od art. 59 ust. 2 akapit drugi zmniejszenie rocznej kwoty pomocy o 2 % za każdy miesiąc kalendarzowy lub jego część, w trakcie którego uznanie organizacji producentów jest zawieszona, nie ma zastosowania, jeżeli w 2020 r. organizacja producentów nie była w stanie wprowadzić środków naprawczych z przyczyn związanych z pandemią COVID-19.

14. Na zasadzie odstępstwa od art. 59 ust. 5 zmniejszenie rocznej kwoty pomocy o 1 % za każdy miesiąc kalendarzowy lub jego część nie ma zastosowania, jeżeli w 2020 r. organizacja producentów nie była w stanie wprowadzić środków naprawczych z przyczyn związanych z pandemią COVID-19.

15. Na zasadzie odstępstwa od art. 59 ust. 6 akapit pierwszy, 2020 r. nie jest brany pod uwagę przy ustalaniu zgodności z minimalną ilością lub wartością produkcji sprzedanej zgodnie z art. 154 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.

16. Na zasadzie odstępstwa od art. 61 ust. 6, jeżeli program operacyjny kończy się w 2020 r. i jeżeli w 2020 r. z przyczyn związanych z pandemią COVID-19 nie spełniono warunków, o których mowa w art. 33 ust. 5 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, łączna kwota wsparcia na ostatni rok programu operacyjnego nie jest zmniejszana.

TYTUŁ II

WINO

Artykuł 2

Czasowe odstępstwa od rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/1149

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 22 rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/1149 w 2020 r. można stosować zielone zbiory na tej samej działce przez co najmniej dwa kolejne lata.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 26 rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/1149, w przypadkach związanych z pandemią COVID-19 i na wniosek beneficjentów złożony nie później niż dnia 15 października 2020 r., państwa członkowskie mogą przedłużyć okres wsparcia na tworzenie funduszy wspólnego inwestowania o 12 miesięcy w odniesieniu do operacji, w przypadku których okres wsparcia zakończył się w 2019 r.

3. Na zasadzie odstępstwa od art. 53 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/1149 państwa członkowskie mogą, w należycie uzasadnionych przypadkach związanych z pandemią COVID-19, zezwolić na wprowadzenie zmian, które nastąpią nie później niż w dniu 15 października 2020 r., bez uprzedniego zatwierdzenia, pod warunkiem że nie mają one wpływu na kwalifikowalność żadnej części operacji i jej celów ogólnych oraz pod warunkiem że całkowita zatwierdzona kwota wsparcia dla danej operacji nie zostanie przekroczona. Beneficjenci powiadamiają właściwy organ o tego rodzaju zmianach w terminach określonych przez państwa członkowskie.

4. Na zasadzie odstępstwa od art. 53 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/1149 państwa członkowskie mogą, w należycie uzasadnionych przypadkach związanych z pandemią COVID-19, umożliwić beneficjentom, aby przedstawili zmiany, które nastąpiły nie później niż w dniu 15 października 2020 r., i które zmieniają cel całej zatwierdzonej uprzednio operacji w ramach środków, o których mowa w art. 45, 46, 50 i 51 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, pod warunkiem zakończenia wszelkich bieżących pojedynczych działań będących częścią całej operacji. Beneficjenci powiadamiają właściwy organ o tego rodzaju zmianach w terminach określonych przez państwa członkowskie; zmiany te wymagają uprzedniego zatwierdzenia przez właściwy organ.

5. Na zasadzie odstępstwa od art. 54 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/1149, jeżeli właściwy organ został powiadomiony o zmianie już zatwierdzonej operacji zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu, wsparcie wypłaca się na poszczególne już wdrożone działania w ramach tej operacji, pod warunkiem że działania te zostały w pełni wdrożone oraz poddane kontrolom administracyjnym i, w stosownych przypadkach, kontrolom na miejscu zgodnie z rozdziałem IV sekcja 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2016/1150⁽⁵⁾.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/1150 z dnia 15 kwietnia 2016 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do krajowych programów wsparcia w sektorze wina (Dz.U. L 190 z 15.7.2016, s. 23).

6. Na zasadzie odstępstwa od art. 54 ust. 4 akapity trzeci, czwarty, piąty i szósty rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/1149 w odniesieniu do wniosków o płatność przedłożonych nie później niż w dniu 15 października 2020 r., w przypadku gdy operacje objęte wsparciem na podstawie art. 46 i 47 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 nie zostały wdrożone – z przyczyn związanych z pandemią COVID-19 – na całkowitej powierzchni, w odniesieniu do której wystąpiono o wsparcie we wniosku, państwa członkowskie obliczają wsparcie, które należy wypłacić, na podstawie obszaru określonego w wyniku kontroli na miejscu przeprowadzonych po wdrożeniu.

TYTUŁ III

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 3

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 4 maja 2020 r.

W imieniu Komisji
Ursula VON DER LEYEN
Przewodnicząca
